

Kinderopvang Prins Vleermuis

Pedagogisch beleid

Juli 2023

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang (BSO) van Kinderopvang Prins Vleermuis locatie Kazerne. Het pedagogisch beleidsplan is een algemene richtlijn waarin onze opvoedingsvisie is uitgewerkt.

Onze visie is dat kinderopvang een belangrijk onderdeel van de huidige samenleving is. Het is een niet te missen schakel tussen kinderen en ouders, wanneer ouders op bepaalde tijden niet voor hun kinderen kunnen zorgen. Tevens bieden wij ouders ondersteuning in de opvoeding en ontwikkeling. Dit gebeurt onder professionele begeleiding, waarbij geprobeerd wordt de huiselijke sfeer te behouden waardoor kinderen zich snel thuis kunnen voelen.

De pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn op de buitenschoolse opvang van Prins Vleermuis geven uitvoering aan het pedagogisch beleid en dragen bij aan de ontwikkeling van het beleid. Het bestaan van het pedagogisch beleid stimuleert de pedagogisch medewerker om stil te staan bij hun werk, waardoor het kwaliteitsbewustzijn wordt bevorderd.

Omdat ouders een gedeelte van de opvoeding van hun kind(eren) toevertrouwen aan de pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang, is het van belang dat zij op de hoogte zijn van het pedagogisch beleid.

Tenslotte willen wij u er op wijzen dat in dit document vanwege de leesbaarheid wordt gesproken over de 'BSO', dit is de gebruikelijke afkorting van buitenschoolse opvang. Wanneer er wordt gesproken over een kind of pedagogisch medewerker, gebeurt dit om reden van leesgemak veelal in de 'hij'-vorm. Verder wordt er gesproken over 'ouders', wanneer er bedoeld wordt 'ouders/verzorgers'.

Inhoudsopgave

Kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang

<i>Vestiging</i>	<i>p. 5</i>
<i>Het voormalig kazerneterrein</i>	<i>p. 5</i>
<i>Beroepskracht-kind ratio</i>	<i>p. 6</i>
<i>Vaste gezichten criterium</i>	<i>p. 6</i>

Visie en missie

<i>Pedagogisch hoofddoel</i>	<i>p. 8</i>
<i>Wie is die lachende vleermuis met die kroon?</i>	<i>P. 8</i>
<i>Openingstijden</i>	<i>p. 8</i>
<i>Aanname beleid</i>	<i>p. 9</i>
<i>Kennismaking en wennen</i>	<i>p. 9</i>
<i>Extra dagdelen</i>	<i>p. 10</i>

Pedagogische uitgangspunten

<i>Emotionele veiligheid</i>	<i>p. 11</i>
<i>Persoonlijke competenties</i>	<i>p. 12</i>
<i>Sociale competenties</i>	<i>p. 12</i>
<i>Sensitieve en responsieve manier van omgang</i>	<i>p. 13</i>
<i>Normen en waarden</i>	<i>p. 13</i>
<i>Uitwisselen van waarden en normen</i>	<i>p. 14</i>
<i>Lichamelijke ontwikkeling</i>	<i>p. 14</i>
<i>Cognitieve ontwikkeling</i>	<i>p. 14</i>
<i>Creatieve ontwikkeling</i>	<i>p. 15</i>
<i>Identiteit ontwikkeling</i>	<i>p. 16</i>
<i>Zelfredzaamheid</i>	<i>p. 16</i>
<i>Kinderinspraak</i>	<i>p. 16</i>

Methode van werken

<i>Methode van werken</i>	<i>p. 17</i>
---------------------------	--------------

Dagritme kinderdagverblijf

<i>Het openen</i>	<i>p. 18</i>
<i>Baby's</i>	<i>p. 18</i>
<i>Dreumesen</i>	<i>p. 18</i>
<i>Peuters</i>	<i>p. 18</i>
<i>Dagindeling</i>	<i>p. 18</i>
<i>Binnenspelen</i>	<i>p. 19</i>
<i>Buiten spelen</i>	<i>p. 19</i>

Dagritme combinatie groepen

p. 20

Dagritme buitenschoolse opvang

p. 20

<i>Voeding</i>	<i>p. 20</i>
----------------	--------------

<i>Dagindeling</i>	<i>p. 21</i>
<i>Vervoer per bakfiets</i>	<i>p. 22</i>
Stamgroepen en mentorschap	
<i>Stamgroepen</i>	<i>p. 23</i>
<i>Mentorschap</i>	<i>p. 23</i>
Veiligheid, gezondheid en hygiëne	
<i>Maatregelen</i>	<i>p. 24</i>
<i>Hygiëne</i>	<i>p. 25</i>
<i>Veilig slapen op het kinderdagverblijf</i>	<i>p. 25</i>
Pedagogische kwaliteit	
<i>Werken met de Thomas Gordon Methode</i>	<i>p. 26</i>
<i>Signaleren</i>	<i>p. 26</i>
<i>Video interactie begeleiding</i>	<i>p. 27</i>
<i>Cursussen en bijscholing</i>	<i>p. 27</i>
<i>Kwalificaties en functioneren van medewerkers</i>	<i>p. 27</i>
<i>Stagiaires</i>	<i>p. 27</i>
<i>Pedagogisch beleidsmedewerker & pedagogisch coach</i>	<i>p. 28</i>
Voor en vroegschoolse educatie (VVE)	
<i>Doelstellingen VVE</i>	<i>p. 29</i>
<i>Werkwijze in het kader van de VVE</i>	<i>p. 30</i>
<i>VE coaching</i>	<i>p. 30</i>
Drie-uursregeling	
<i>Afwijken van de BKR</i>	<i>p. 31</i>
<i>Drie-uursregeling in het beleidsplan</i>	<i>p. 31</i>
<i>Buitenschoolse opvang</i>	<i>p. 31</i>
Convenant kwaliteit kinderopvang	
<i>Inspectierapport GGD</i>	<i>p. 31</i>
<i>Directie en leiding</i>	<i>p. 31</i>
Contact met de ouders/verzorgers	
<i>Inspraak van ouders</i>	<i>p. 33</i>
<i>Klachten</i>	<i>p. 33</i>
<i>Traktatiebeleid</i>	<i>p. 33</i>
<i>Afscheid nemen van Kinderopvang Prins Vleermuis</i>	<i>p. 34</i>
<i>Privacy</i>	<i>p. 34</i>

Kinderdagverblijf en BSO

Vestigingen

Kinderopvang Prins Vleermuis is gevestigd in twee vestigingen in Ede en één in Wageningen. De vestigingen in Ede zijn gevestigd op het voormalig kazerneterrein en in de wijk Kernhem.

Bij Prins Vleermuis locatie Kazerne maken wij naast kinderdagverblijf groepen en BSO groepen ook gebruik van combinatiegroepen. De combinatie groep biedt opvang aan maximaal 16 jongens en meisjes van 3 tot en met 5 jaar en is een combinatiegroep van KDV en BSO. Dit houdt in dat er ook kinderen worden opgevangen die in de ochtend/middag eerst naar de basisschool gaan.

De keuze voor deze combinatiegroep is om kinderen extra uitdaging te geven wanneer ze dit nodig hebben en ze langzaam te laten wennen aan de BSO. Wanneer de kinderen naar school gaan is de BSO al een vaste factor en dus niet nieuw meer. Het is de eerste stap richting de basisschool.

Het voormalig kazerneterrein

*Verbindelaarsweg 140, gebouw 21
6711 VD Ede*

Deze locatie heeft ruimte voor 4 kinderdagverblijf groepen:

- 1 babygroep (0-2 jaar): 12 baby's - Huismuisjes
- 1 dreumesgroep (1-3 jaar): 16 dreumesen – Kazernemuisjes
- 1 VVE/peutergroep (2-4 jaar): 16 peuters – Bosmuisjes
- 1 VVE/peutergroep (2-4 jaar): 16 peuters – Veldmuisjes

Bij onvoldoende bezetting draaien de Kazernemuisjes en Huismuisjes verticaal en worden de groepen samengevoegd.

Bij onvoldoende bezetting draaien de Veldmuisjes en Bosmuisjes verticaal en worden de groepen samengevoegd.

Deze locatie heeft ruimte voor één combinatiegroep 3+ en BSO:

- De Molmuizen (3-5 jaar): 16 kinderen

Deze locatie heeft ruimte voor 3 buitenschoolse opvang groepen (4-13 jaar):

- De Watermuizen (4-13 jaar) 20 BSO kinderen
- De Bergmuizen (7-13 jaar): 24 BSO kinderen

Bij onvoldoende bezetting draaien de Molmuizen, Watermuizen en de Bergmuizen worden de groepen samengevoegd bij de Watermuizen.

Indien wij VSO aanvragen hebben vangen wij de kinderen op de groep van de Watermuizen op. De pedagogisch medewerker doet activiteiten met de kinderen totdat zij vertrekken naar school.

Beroepskracht-kind ratio

Op de babygroep mogen vanaf 1 januari 2019 3 baby's van 0 tot 1 jaar opgevangen worden door één pedagogisch medewerker.

In de leeftijd van 1 tot 2 jaar mogen 5 kinderen opgevangen worden door één pedagogisch medewerker.

Op de peutergroep mogen 8 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar door één pedagogisch medewerker opgevangen worden.

Wanneer er meer kinderen zijn dan de toegestane hoeveelheid, komt er een pedagogisch medewerker bij. Wanneer er meerdere kinderen van verschillende leeftijden op de groep zijn wordt de pedagogisch medewerker kind ratio aangepast volgens de richtlijnen.

Vanaf de leeftijd van 2 jaar gaan de kinderen over naar de peutergroep. Kinderopvang Prins Vleermuis kijkt hierbij ook naar de ontwikkeling van het kind.

In een BSO- groep binnen de leeftijdscategorie van 4 tot 7 jaar mag één pedagogisch medewerker maximaal 10 kinderen opvangen en mogen twee pedagogisch medewerkers maximaal 20 kinderen opvangen. Vanaf 1 januari 2019 is de BKR voor kinderen van 7 tot 13 jaar 1 pedagogisch medewerker op 12 kinderen.

Voor verticale groepen van 4 tot 13 jaar geldt een BKR van 1 op 11. Deze wijziging heeft gevolgen voor de groepsopstellingen en de maximale groepsomvang.

Vaste gezichten criterium

Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Dus als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen. Daarom geldt:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens de BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3.
- Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar of ouder maximaal 4.

Vanaf 1 juli 2023 mogen ouders van een kinderopvang tijdelijk een andere beroepskracht inzetten dan een vast gezicht. Dit mag als een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is. In deze situaties mag de houder een andere beroepskracht inzetten, in plaats van het vaste gezicht. Wel moet er aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Dit zijn de voorwaarden:

- Afwijken is alleen toegestaan in situaties waarbij volgens het vaste gezichten criterium maximaal twee of drie vaste gezichten worden toegewezen, dus niet in situaties waarbij er vier vaste gezichten toegewezen mogen worden.
- Er is geen ander vast gezicht beschikbaar dat ter vervanging van het afwezige vaste gezicht ingezet kan worden.
- Het vaste gezicht dat uitvalt door ziekte, vakantie of verlof mag niet langer dan vier aangesloten weken afwezig zijn. In dat geval wordt er een ander vast gezicht aangemerkt.

- De houder heeft in het pedagogisch beleidsplan opgeschreven hoe, bij het inzetten van een andere beroepskracht, de emotionele veiligheid en stabiliteit van de kinderen wordt gewaarborgd.

Hoe wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van de kinderen gewaarborgd wanneer we afwijken van het vaste gezichten criterium?

Beroepskrachten in opleiding worden bij ons altijd al als vaste medewerker op één groep in gewerkt. Wij werken alleen in nood met invalkrachten van buiten de locatie. Mocht er een invaller komen dan is dat iemand van één van de andere twee Prins Vleermuis locaties. Deze locaties werken volgens dezelfde missie en visie. Ook zijn de medewerkers die op kantoor werkzaam zijn opgeleid tot pedagogisch medewerker en werken regelmatig als invalkracht op de groep. Ook deze medewerkers kennen alle kinderen goed. Op die manier is er bijna nooit een onbekend gezicht op de groep.

De stappen die we nemen wanneer er een vast gezicht wegvalt door welke reden dan ook, in chronologische volgorde:

- We kijken of er één of meerdere kinderen die bijna overgaan kunnen wennen op volgende groep;
- We kijken of er een vast gezicht van de groep van een andere dag ingezet kan worden;
- We kijken of er een collega van andere groep ingezet kan worden;
- We kijken of er kantoorpersoneel ingezet kan worden;
- We kijken of één en of meerdere kinderen naar andere groep waarvan hij/zij gezichten ook (goed) kent;
- We kijken of er een collega van een andere locatie ingezet kan worden;
- We benaderen onze vaste invalkracht die in dienst is bij Prins Vleermuis;

Wat doen we wanneer bovenstaande stappen niet lukken?

- De groep wordt gesloten, we gebruiken geen externe invalkrachten

Visie en missie

Pedagogisch hoofddoel

Het pedagogisch hoofddoel is dat de kinderen zichzelf uiteindelijk zullen ontwikkelen tot sociale, zelfstandige mensen met zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel, die hun eigen talenten onderkennen en benutten. Dit wordt gerealiseerd door ruimte te geven voor de eigenheid van elk kind en door situaties binnen het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang te creëren die ervoor zorgen dat de kinderen zich prettig, veilig en geborgen voelen. Goed contact met de ouders/verzorgers is hierbij belangrijk. Pedagogisch medewerkers hebben een begeleidende en stimulerende rol ten opzichte van het individuele kind maar ook in het groepsproces. Een positieve grond/werkhouding van medewerkers is van essentieel belang.

Kinderopvang Prins Vleermuis biedt verzorging en ontplooiing aan alle kinderen die aan ons zijn toevertrouwd. Elk kind heeft hierbij recht op een stimulerende ondersteuning van een deskundige pedagogisch medewerker. Het persoonlijk contact tussen de pedagogisch medewerker, ouders en kinderen staat centraal en dit bereiken wij door vertrouwen, veiligheid en geborgenheid te bieden en door mondelinge overdrachten met ouders en verzorgers te doen.

Wie is die lachende vleermuis met haar kroon?

Het logo van Prins Vleermuis wordt gekenmerkt door haar uitgespreide vleugels, wat uitstraalt dat ieder kind uitgenodigd wordt de ruimte te krijgen in zijn of haar ontwikkeling. Oftewel uit te vliegen in een wereld waarin je jezelf mag ontdekken om te kunnen worden wie je wilt zijn!

Ieder kind verdient een kroon om het gevoel te ervaren dat hij of zij zich begrepen en serieus genomen voelt. Daarnaast is het bij kinderopvang Prins Vleermuis belangrijk dat er naar de kinderen wordt geluisterd door groot en klein, en waar je geaccepteerd wordt om een positief zelfbeeld te kunnen creëren.

Een team van vaste medewerkers met bekende gezichten zorgt ervoor om op die manier vertrouwen en geborgenheid te bieden.

Daarnaast bieden wij ieder kind ook vertrouwen en geborgenheid door met de kinderen te communiceren op ooghoogte, actief te luisteren naar de behoeften van het kind en hier vanuit persoonlijke aandacht op te reageren.

Openingstijden

Kinderopvang Prins Vleermuis is maandag tot en met vrijdag geopend van 7.30 tot 18.30 uur. Wij bieden ook vervroegde opvang vanaf 7.00 uur. Met ingang van 01-03-2019 bieden wij enkel nog hele dagen kinderdagopvang aan (KDV). Daarnaast bieden wij met ingang van 01-03-2019 geen flexibele opvang meer aan. Op locatie Kernhem gebeurt dit al niet meer met ingang van 01-01-2019. Ouders die momenteel gebruik maken van halve dag opvang binnen een regulier contract, kunnen voor de contractperiode gebruik blijven maken van deze halve dagen. Een contractperiode loopt doorgaans tot de leeftijd van maximaal 4 jaar (KDV). Wij zullen geen nieuwe contracten meer aanbieden voor halve dagen voor kinderen die momenteel onze opvang nog niet bezoeken of voor kinderen die geen halve dagen in contract hebben staan. Dit is met uitzondering van Vervroegde voorschoolse educatie (VVE) kinderen en peuteropvang. Een halve dag is van 7.30 tot 13.00, of van 13.00 tot 18.30 uur. Wij bieden Vervroegde voorschoolse educatie op maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 13.00 uur.

Openingstijden BSO vakantieweken

Tijdens de vakantie is de buitenschoolse opvang geopend van 7.30 uur tot 18.30 uur. Vervroegde opvang vanaf 7.00 uur is in overleg mogelijk. Tijdens de vakanties zijn de dagen anders, worden er vaker uitstapjes gemaakt. Hoe deze dagen lopen wordt voortijdig aangegeven door de pedagogisch medewerkers. Het is in vakanties enkel mogelijk om gehele dagen opvang af te nemen dit geldt ook voor studiedagen en wanneer de scholen gesloten zijn door stakingen.

Aannamebeleid

- Het is mogelijk om bij begin van de zwangerschap al in te schrijven.
- Inschrijving van de BSO geldt vanaf een leeftijd van 2 jaar.
- Broertjes en zusjes hebben voorrang bij plaatsing.
- De datum van inschrijving gaat pas in als u een rondleiding heeft gehad, het inschrijfformulier volledig is ingevuld en de inschrijfkosten zijn voldaan.

Kennismaking

Wanneer ouders voor een rondleiding komen hebben zij onze website al bekeken en gaan akkoord met het door hen gelezen pedagogisch beleid van Kinderopvang Prins Vleermuis. Bij het volgende bezoek volgt een intakegesprek met de pedagogisch medewerker(s) en aansluitend een wenochtend (baby's en peuters) of een wenmiddag (BSO). De pedagogisch medewerkers nemen hierover contact op met de ouders, dit gebeurt ongeveer een maand voor aanvangsdatum.

Wennen bij Kinderopvang Prins Vleermuis

We maken voordat het kind start één wenaafspraak inclusief intake. De wenaafspraak is op een ochtend van 9:30 tot 12:30. Aan het begin van deze wenochtend doen we meteen de intake, om zo het ritme te leren kennen en eventueel andere bijzonderheden te ontvangen. Hierbij maken we gebruik van een intake formulier.

In de praktijk levert wennen aan het kinderdagverblijf of BSO nauwelijks problemen op. Als het kind in het begin wat huilt en moeite heeft met afscheid nemen, krijgt het kind extra aandacht en wordt het getroost. Meestal is het spel van de andere kinderen zo boeiend, dat het verdriet al gauw is verdwenen. Echter wordt er altijd in het belang van het kind gekeken: blijft het kind moeite hebben met het wennen, dan wordt er samen met de ouders naar een passende oplossing gekeken.

Per kind en per locatie wordt bekeken wanneer het kind overgaat naar de volgende groep. Dit heeft te maken met de behoeften van het kind, en ook met de planningsmogelijkheden. Van de babygroep naar de dreumesgroep vindt plaats tussen de leeftijd van één en twee jaar. Van de dreumesgroep naar de peutergroep vindt plaats tussen de leeftijd van twee tot drie jaar.

Voor het kind over gaat wordt er meerdere malen met een pedagogisch medewerker op de babygroep en het kind gekeken op de dreumes- of peuter groep. Wanneer dit een aantal keren gedaan is gaat het kind op de dreumes- of peutergroep oefenen als activiteit. Dit wordt langzaam opgebouwd van een paar uurtjes naar een hele dag. Wanneer het kind de overgangsdatum bereikt kan hij over naar de dreumesen of peuters en is hij gewend. Bij deze overgang is er een warme overdracht tussen ouders en pedagogisch medewerkers van beide groepen een aanvulling van het kind volg systeem.

Wanneer peuters 4 jaar worden en gebruik gaan maken van de BSO gaan zij ook wennen. Ze mogen mee de kinderen uit school halen en spelen even op de BSO. Wanneer ze dan 4 worden zijn ze gewend aan het ritme, de ruimte, de kinderen en de pedagogisch medewerkers. Zo wordt de overstap naar de BSO makkelijker gemaakt.

De algemene kwaliteitsregels van de wet kinderopvang en onderliggend besluiten en regelingen zijn van toepassing op het wennen:

- Het wennen zonder schriftelijke opvangovereenkomst is niet mogelijk.
- Een nieuw wen-kind telt mee voor de BKR op de wengroep.
- Een wen-kind wat korte tijd went in een andere groep telt niet mee voor de BKR op de wengroep wanneer deze het als activiteit komt spelen bij de wen-groep.
- De maximale groepsgrootte mag niet worden overschreden wanneer een kind komt wennen dat geheel nieuw is bij het KDV of de BSO.

Extra dagdelen

Wanneer je als ouder/verzorger gebruik wilt maken van extra dagdelen kan dit, mits er plaats op de groep is. Het aanvragen van een extra dagdeel of extra dagdelen kan via KidsConnect. Ouders krijgen via KidsConnect te zien of de aanvraag is goedgekeurd of niet. De extra dagdelen worden extra gefactureerd.

Pedagogische uitgangspunten

Doelstelling

- Het aanbieden van professionele en kwalitatieve kinderopvang, door middel van deskundige begeleiding, in een speciaal ingerichte ruimte, op tijden dat ouders/verzorgers zelf aan andere maatschappelijk activiteiten deelnemen.
- Het kinderdagverblijf biedt een aanvulling op de thuissituatie.
- Het stelt kinderen in de gelegenheid om kennis te maken met andere manieren van opvoeden en ontwikkelen.
- Het kind leert op een spontane manier omgaan met een grotere groep kinderen, vergelijkbaar met een groot gezin. Van kleins af aan ontwikkelt het kind sociale vaardigheden om te leven en te werken in een grotere groep.

Kinderopvang Prins Vleermuis is een aanvulling op de thuissituatie. We streven ernaar dat kinderen zich veilig en geborgen voelen, waardoor ieder kind zichzelf kan zijn en zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen. Elk kind heeft zijn eigen ontwikkelingsmogelijkheden. De mate en het tempo waarin een kind zich ontwikkelt is afhankelijk van wat de omgeving biedt. De aanpak van de pedagogisch medewerkers is gericht op het verder uitbouwen van wat een kind al kan en wat het kind leuk vindt. Hierbij wordt ten allen tijde gekozen voor een *positieve benadering* van het kind, zodat het zelfvertrouwen van het kind groeit. Wanneer de pedagogisch medewerker signaleert dat een kind zich op een opvallende manier ontwikkelt, zal hierover contact worden opgenomen met de ouders.

Emotionele veiligheid

Emotionele veiligheid is de basis voor ontwikkeling. Binnen Prins Vleermuis bieden we dit op verschillende manieren aan:

- We werken met een team van vaste pedagogisch medewerkers.
- We zorgen ervoor dat ieder kind begroet wordt bij binnenkomst.
- Ieder kind heeft een eigen mandje voor persoonlijke spulletjes.
- In de groepsruimte is een pedagogisch medewerker aanwezig waar kinderen een beroep op kunnen doen.
- De pedagogisch medewerker is er alert op dat kinderen niet uitgesloten worden van de groep. Zij zijn getraind in het continue kijken naar kinderen.
- Tot 2 jaar wordt er 5 maandelijks en op de overige groepen jaarlijks van ieder kind een observatie gedaan rond welbevinden. Deze observaties en gesprekken zijn de basis voor het oudergesprek waarvoor ouders één keer per jaar uitgenodigd worden. Naar behoefte kan dit uiteraard vaker in overleg. Na 2 jaar vinden de observaties half jaarlijks plaats.
- Tijdens het teamoverleg en in de dagelijkse verslaglegging wordt uitdrukkelijk gekeken naar het welbevinden van de kinderen.
- Een vast dagritme geeft jonge kinderen houvast, rust en veiligheid. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van dagritmekaarten. Deze dagritmekaarten hangen zichtbaar op de groep, zodat je kan zien hoe de dag eruit zal zien of is verlopen.

De pedagogisch medewerker besteedt op de BSO aandacht aan de persoonlijke emoties en ervaringen van het kind (voorbeelden: variërend van het enthousiast reageren op nieuwe schoenen van een kind tot het bespreekbaar maken van het overlijden van een grootouder).

Om ervoor te zorgen dat een kind emoties van zichzelf en van anderen herkent en accepteert, zal de pedagogisch medewerker gevoelens van kinderen zoveel mogelijk proberen te verwoorden. Het kan hierbij gaan om gevoelens van blijdschap, verdriet en angst. Het verwoorden van deze gevoelens gebeurt in een één-op-één gesprek of spelenderwijs.

Voorbeeld:

De pedagogisch medewerkers zitten verdeeld over de ruimte, zo kunnen kinderen waar ze ook zitten of spelen oogcontact zoeken met een pedagogisch medewerker. Dit geeft ze (vooral de nieuwe kinderen) een vertrouwd en veilig gevoel.

Persoonlijke competenties

In de leeftijd van 0-4 jaar maakt het kind een grote ontwikkeling door. We maken hier onderscheid in de grove en fijne motoriek. De grove motoriek wordt gestimuleerd door het aanbieden van spelmogelijkheden die een uitdaging bieden, aangepast aan de leeftijd van de kinderen. Met de fijne motoriek stimuleren we de kleinere bewegingen. Coördinatie tussen handen en ogen vereist een fijne motoriek. Voor de baby's kan dit bijvoorbeeld zijn: iets pakken en in de mond stoppen. Voor de dreumesen en peuters zou dit vingerverven of zelf een broodje smeren kunnen zijn.

De pedagogisch medewerkers hebben een observerende en signalerende taak. Ze stimuleren en begeleiden de kinderen bij hun persoonlijke competenties. Wanneer de kinderen groter zijn stimuleren we dit o.a. door het maken van puzzels, tekeningen en er wordt geknutseld. Om bij baby's de fijne motoriek te stimuleren wordt er speelgoed aangeboden zoals rammelaars, ritselboekjes of andere attributen die ze vast kunnen pakken. De dagelijkse verzorging draagt ook bij aan het ontwikkelen van de fijne motoriek, bijvoorbeeld: het overpakken van speelgoed bij het aantrekken van een jas of: van fles, naar tuit, naar beker.

Sociale competenties

Doordat Prins Vleermuis kinderen in groepen opvangt, dragen we bij aan het bevorderen van allerlei sociale vaardigheden. Wij vinden dat pedagogisch medewerkers de kinderen moeten stimuleren deze sociale vaardigheden te bevorderen. Hierbij wordt gedacht aan samen spelen en samen een conflict oplossen. Door open en duidelijk met de kinderen te communiceren stimuleert de pedagogisch medewerker de kinderen:

- Conflicten te voorkomen.
- Conflicten zelf op te lossen of anders samen op te lossen.
- Onderling te laten communiceren.
- Bewust te maken van de gevoelens van de ander.

Voorbeeld: één van de kinderen op de peutergroep pakt de pop van een kind af. Het kind begint te huilen. Wanneer het kind niks doet en blijft huilen, gaat de pedagogisch medewerker op dit kind af en vraagt het andere kind erbij te komen. Aan het kind waarvan de pop afgepakt is wordt gezegd, "Ik zie dat je verdriet hebt, kun je mij vertellen wat er aan de hand is?" Aan het andere kind wordt gevraagd, zie je dat (naam) verdriet heeft, weet jij hoe dat komt?" De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de kinderen bewust worden van elkaars gevoel en bewust worden van wat hun gedrag teweeg kan brengen.

Bij de sociaal-emotionele ontwikkeling staat de omgang met anderen centraal. Hierdoor leert het kind inzicht te krijgen in gevoelens en reacties van zichzelf en anderen. Bij de BSO maken kinderen deel uit van een groep. In dit contact met anderen leren kinderen bijvoorbeeld: samen spelen, delen, rekening houden met elkaar en omgaan met jaloezie. De pedagogisch

medewerker heeft een stimulerende rol in het ontwikkelen van de sociale competentie. Bij het stimuleren van de sociale competentie wordt bij oudere kinderen aandacht besteed aan gezamenlijke verantwoordelijkheid, sociale controle en gedeelde zorg. Hierbij kun je denken aan een ouder kind dat een jonger kind helpt met een moeilijke puzzel, of twee kinderen die samen een boodschap overbrengen op een andere groep. De pedagogisch medewerker zorgt hierbij voor een evenwichtige verdeling. Op deze manier blijft een kind wel betrokken bij de andere kinderen van de groep, zonder dat hij zich constant verantwoordelijk voelt.

Voorbeeld:

- Twee kinderen zitten op een aantal kussens, het ene kind leest het andere kind voor.
- De kinderen helpen gezamenlijk met het dekken en afruimen van de tafel.
- Een aantal kinderen bedenken activiteiten voor tijdens de vakantie, ze overleggen.

Sensitieve en responsieve manier van omgang

Een kind heeft anderen nodig om zich prettig te kunnen voelen en zich goed te kunnen ontwikkelen. Het heeft behoefte aan aandacht, warmte en emotionele steun. Elk kind laat dit op zijn eigen manier blijken. Je moet daarom gevoelig zijn ('sensitief') voor de signalen die het kind afgeeft, door goed te kijken naar het kind en te proberen te begrijpen wat het bedoelt. Vervolgens is het belangrijk dat je adequaat reageert ('responsief') door op de juiste manier in te spelen op de signalen van het kind. Het is belangrijk om de emoties en gevoelens van kinderen, bijvoorbeeld bij angst of verdriet, te verwoorden. Op deze manier kun je als pedagogisch medewerker laten merken dat je je betrokken voelt bij wat het kind doet, wat het voelt en meemaakt, dat je begrip hiervoor hebt en dat je het kind hierin ondersteunt. Dit hoeft niet altijd te betekenen dat het kind krijgt wat hij wil. Je kunt niet altijd aan zijn wensen tegemoet komen, maar je kunt wel laten merken dat je zijn gevoelens opvangt. Bijvoorbeeld bij een ruzie tussen twee kinderen kun je laten merken dat je er voor allebei bent en kun je de kinderen helpen om hun gevoelens naar elkaar te uiten en om tot een oplossing van het conflict te komen.

Zo zal een kind ervaren dat het op jou kan rekenen, dat jij het kind de moeite waard vindt en vertrouwen in het kind hebt. Dit geeft het kind een gevoel van veiligheid, jij vormt een veilige basis voor het kind. Hierdoor zal het vertrouwen krijgen in de omgeving en in zichzelf waardoor het, vanuit die veilige basis, de omgeving durft te gaan ontdekken en nieuwe dingen durft te proberen. Een kind zal daardoor in staat zijn nieuwe vaardigheden te oefenen en zichzelf verder te ontwikkelen. Een kind dat sensitief-responsieve reacties ontvangt van opvoeders zal veerkracht ontwikkelen. Een kind dat veerkrachtig is, heeft doorzettingsvermogen en flexibiliteit om problemen op te lossen en is in staat zich aan te passen aan de (nieuwe) situatie. Een kind zal hierdoor beter met stress om kunnen gaan. Tegelijkertijd zal het kind ook inlevingsvermogen ontwikkelen. Hierdoor zal het kind proberen anderen te begrijpen en te helpen.

Normen en waarden

Bij Prins Vleermuis verwachten we dat de pedagogisch medewerkers zich er bewust van zijn dat ze een voorbeeldfunctie hebben en het goede voorbeeld geven aan de kinderen. Kinderen kopiëren gedrag en daarom vinden wij het belangrijk dat er duidelijke regels en afspraken zijn omtrent waarden en normen die voor ons belangrijk zijn.

Waarden geven aan wat wenselijk is.

Normen zijn de richtlijnen voor het handelen.

Bij Prins Vleermuis beschouwen wij het als één van onze taken om aan de kinderen algemeen geldende waarden en normen over te dragen. Hier denken we aan: je aan regels en afspraken houden, respect hebben voor anderen, beleefd zijn, samen delen, samen spelen, anderen geen pijn doen.

Om goed te kunnen functioneren in de samenleving waarvan de kinderen deel uitmaken, krijgen ze bij ons te maken met regels, normen en waarden: dus we willen de cultuur van die samenleving eigen maken. Vanaf de geboorte worden kinderen gesocialiseerd binnen het gezin. Via uitleg en instructies en door dingen voor te doen leren de kinderen niet alleen de gedragsregels die binnen het gezin gelden, maar ook de regels, normen en waarden die de ouders belangrijk vinden voor hun kind om goed te kunnen functioneren buiten het gezin. Ook binnen Prins Vleermuis wordt gesocialiseerd. Kinderen leren niet alleen de regels van de groep, maar zo ook algemene waarden en normen. Wij vinden het niet alleen belangrijk dat de socialisatie in de kinderopvang afgestemd is op het ontwikkelingsniveau van de kinderen, maar ook dat de socialisatie op de groep is afgestemd op die personen binnen het gezin.

Uitwisselen van waarden en normen

Zowel op groepsniveau (tussen pedagogisch medewerker, groep en tussen kinderen onderling) als op individueel niveau (tussen pedagogisch medewerker en kind) is er voortdurend uitwisseling van waarden en normen. Deze uitwisseling vindt verbaal en non-verbaal plaats. Voorbeelden hiervan kunnen zijn: een uitdrukking als “na het plassen handen wassen” of een kind complimenteren met een opgestoken duim.

Wanneer kinderen zich niet aan bepaalde regels/normen houden, volgt er een waarschuwing met daarbij een uitleg waarom die regel/norm bestaat. Kinderen worden gesteund in het eigen maken van de waarden en normen die spelen op de groep.

Lichamelijke ontwikkeling

Bij de BSO wordt de grove motoriek gestimuleerd met uitdagende sport en spel mogelijkheden. Denk hierbij aan: Ball-games, voetballen, tikkertje etc. Voor de ontwikkeling van de fijne motoriek worden activiteiten aangeboden die de oog- en handcoördinatie stimuleren. Denk hierbij aan puzzelen, kralen rijgen, Magnetix, tekenen, Kapla, Lego.

Cognitieve ontwikkeling

Onder de cognitieve ontwikkeling verstaan we de ontwikkeling die te maken heeft met taal- en denkvaardigheden. Met het ontwikkelen van taal worden ook denkvaardigheden gestimuleerd. Hierdoor is het kind in staat om informatie te herkennen en te ordenen, waardoor hij inzicht krijgt in zichzelf en de omringende wereld.

Voorbeeld:

Op de BSO zijn verschillende spelletjes aanwezig die de taal bevorderen. De kinderen vinden dit leuk en uitdagend om te doen. Verschillende gezelschapsspelletjes waarbij ze samen moeten communiceren.

Om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren wordt er bij het omgaan met de kinderen zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de zgn. *responsieve benadering*. Dat wil zeggen dat de pedagogisch medewerker het gedrag van een kind zal benoemen waarna een handeling en/of een gesprek plaats kan vinden.

Voorbeeld:

De kinderen zitten in de ruimte en zijn hard aan het gillen. De pedagogisch medewerker zal dan zeggen wat ze aan het doen zijn (gedrag benoemen) en ze duidelijk vertellen dat er binnen niet gegild mag worden. Ze zal er ook bij uitleggen, dat er niet gegild mag worden, omdat we dan elkaar niet meer kunnen verstaan en dat we daarom afgesproken hebben dat we binnen niet gillen.

Een kind gooit zijn beker met ranja om. De pedagogisch medewerker ziet dat en vertelt het kind wat hij gedaan heeft, en vraagt hem een doekje in de keuken te gaan halen. Het kind haalt een doekje en samen ruimen ze de ranja op.

Voor het ontwikkelen van taalvaardigheden is het van groot belang dat de pedagogisch medewerker goed articuleert en geen dialect gebruikt. Bij kringgesprekken wordt er door een pedagogisch medewerker gelet op “beurt geven en nemen”. Hierbij is deze in staat om kinderen uit te dagen tot een “echt” gesprek.

De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat niet altijd dezelfde kinderen het woord hebben. De pedagogisch medewerker is zich ervan bewust dat het van belang is om een kind in nabijheid te benaderen en op ooghoogte aan te spreken.

De pedagogisch medewerker is in staat zich te verplaatsen in de belevingswereld van het kind. Dit kan zich bijvoorbeeld uiten in het samen spelen met de poppen, maar ook in het troosten van het kind.

De cognitieve ontwikkeling wordt verder gestimuleerd door middel van samen zingen, lezen, het spelen van raadspelletjes en het regelmatig zelf laten oplossen van problemen.

Voorbeeld:

Als een kind een conflict krijgt met een ander kind, stuurt de pedagogisch medewerker erop aan dat de kinderen leren om dit gezamenlijk en zelfstandig op te lossen, met toezicht van de pedagogisch medewerker. Wanneer het nodig is worden de kinderen even apart gezet om ze na te laten denken over wat er is voorgevallen. Daarna met begeleiding van de pedagogisch medewerker praten de kinderen er over.

Creatieve ontwikkeling

Om een kind zich zo volledig mogelijk te laten ontplooiën is het belangrijk dat er ook aandacht is voor de creatieve ontwikkeling van een kind.

Bij het aanbieden van activiteiten kan het kind zelf kiezen of hij daaraan mee wil doen. Een kind dat altijd afwijzend reageert op een activiteit zal gestimuleerd worden om toch af en toe mee te doen.

Een kind dat aan een activiteit deelneemt mag deze activiteit naar eigen inzicht uitvoeren (mits dit niet storend is voor de rest van de groep). Het kind wordt hierin positief gestimuleerd, hierbij geldt “wat een kind doet is altijd goed”. Gemaakte werkjes van de kinderen worden zoveel mogelijk in de groepsruimte getoond. Onder creatieve activiteiten valt niet alleen knutselen, maar ook activiteiten als spelen met zand, schminken en dansen.

Voorbeeld:

Een deel van de groep is met een spel bezig. Met het aantal van de kinderen dat over is studeren we een zelfbedacht dansje in.

Identiteit ontwikkeling

De pedagogisch medewerker respecteert de eigenheid van het individuele kind (culturele achtergrond, gezinssituatie, karaktereigenschappen) zonder daarbij de groepsbelangen uit het oog te verliezen.

Elk kind krijgt de mogelijkheid om zijn verhalen te vertellen en te kiezen waar hij graag wil spelen. Door competitie elementen aan te brengen in activiteiten leren de kinderen van elkaar en worden de afzonderlijke sterke en zwakke kanten benaderd en gestimuleerd (ieder kind is ergens goed en minder goed in).

Naast aandacht voor het individu binnen de groep is er ook aandacht voor het deel uitmaken van de groep. Kinderen leren delen, wachten op elkaar, de jongste of de oudste zijn etc.

Voorbeeld:

Wachten op elkaar: als we naar het bos gaan maken we een rij aan de evacuatie ketting. Er staat een pedagogisch medewerker voor, en een pedagogisch medewerker achter. In de hal lopen we langzaam en bij de deur wachten we tot alle kinderen zover zijn, dan lopen we verder.

Zelfredzaamheid

Als kinderen ouder worden, hebben ze de behoefte zich vrijer te gaan bewegen en niet alles meer onder begeleiding te doen. Van zijn 4e tot 12e verjaardag zal het kind zich thuis, op school en in de buurt vrijer gaan bewegen, zo ook op de BSO. Passend bij de ontwikkelingsstadia en de leeftijd van een kind, wordt zelfstandigheid en zelfredzaamheid gestimuleerd. Door het stimuleren van deze zelfredzaamheid krijgen kinderen niet alleen vertrouwen en respect voor zichzelf, maar ook voor anderen. Zelfredzaamheid wordt bij de jongste kinderen gestimuleerd door een boodschap doorgeven op een andere groep, zelf conflicten oplossen, maar ook door zelf jas en schoenen aandoen of het opruimen van de spullen waar je mee gespeeld hebt. Wanneer de kinderen naar de oudste groep van de BSO gaan mogen de kinderen vanuit de voorschoolse opvang zelf naar school lopen en na schooltijd zelf naar de BSO komen. Ze mogen van het terrein af om buiten te spelen in het park en de sportkooi.

Voorbeeld:

Tijdens het eten stimuleren we kinderen zelf hun brood te smeren, wanneer een kind zelf zijn brood heeft gesmeerd geven we aan hoe goed hij het gedaan heeft. Wanneer een ouder kind een jonger kind helpt geven we net zo goed aan dat hij dit goed gedaan heeft.

Kinderinspraak

Bij Kinderopvang Prins Vleermuis vinden wij het belangrijk dat kinderen het fijn hebben en zich kunnen ontwikkelen op een manier die bij hun past. Kinderen op de BSO zijn ouder dan de kinderen op de dagopvang. De kinderen hebben meer een eigen mening en ideeën. Daarom vinden wij het belangrijk dat kinderen meedenken en doen. Kinderen mogen uitspreken wat ze vinden of hoe ze ergens over denken en mogen aangeven wat ze op de BSO graag zouden willen doen. Het is de taak van de pedagogisch medewerker om dit in goede banen te leiden en hier iets mee te doen.

Methode van werken

- Kinderopvang Prins Vleermuis is een kleinschalige organisatie bestaande uit drie locaties. De kinderen worden opgevangen in een (op hun leeftijd gericht) ingerichte huiskamer, die overeenkomt met de inrichting in een eengezinswoning. Dit is een bewuste keuze, het is de bedoeling dat de inrichting van de kamer ervoor zorgt dat de kinderen zich thuis voelen.
Kinderopvang Prins Vleermuis hanteert een visie op opvoeden die zo dicht mogelijk de thuissituatie benadert. De inrichting is daarvan de eerste uitingsvorm. Het moet een warme en gezellige uitstraling hebben.
- De ouders die kiezen voor kinderopvang Prins Vleermuis, kiezen bewust voor deze vorm van opvang: kleinschalig en met een pedagogisch beleid dat hen aanspreekt.
- Kinderen bepalen zelf hun spel en het spel met andere kinderen. De kinderen geven zelf aan of zij een gezelschapsspelletje willen doen of een kringspelletje met de pedagogisch medewerkers. Met de baby's wordt gezongen, muziek gedraaid en er worden spelletjes gedaan die bij hun leeftijd passen.
- De eigenheid van ieder kind wordt door de pedagogisch medewerker ondersteund. Kinderen worden wel uitgedaagd en gestimuleerd door middel van nieuwe spelletjes, spelmaterialen, handvaardigheid en muziek. Ook als kinderen zich vervelen wordt na een moment van rust een spel aangeboden of wordt het kind op schoot genomen en geknuffeld of voorgelezen.
- De pedagogisch medewerker sluit met het spel, speelgoed en manier van omgang, aan bij de leeftijd van het kind en het ontwikkelingsniveau van het kind. De ontwikkelingsfase van het kind wordt daarbij nauwlettend in het oog gehouden.
- Omgaan met andere kinderen, samen plezier maken, iets bouwen, kortom: samen spelen en ook ruzie maken is de basis van contact, ook tussen kinderen. De pedagogisch medewerker begeleidt de kinderen hierin en stelt zo nodig grenzen wanneer kinderen bij een ander het spel bederven, elkaar pijn doen of iets vernielen. Ook hierin wordt kinderen wel voldoende de ruimte gegeven om zelf te ontdekken.
- De regels die worden gehanteerd zijn bedoeld om een veilige en warme structuur te bieden.
- Vanaf het moment dat kinderen zelf iets kunnen, zoals zelf eten, tafel dekken, opruimen en naar het toilet gaan worden kinderen gestimuleerd dit ook zelf te doen (altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker).
- Buiten spelen: als het even kan gaan de kinderen naar buiten. Dit kan op ons eigen speelterrein zijn, maar ook een fikse wandeling naar het bos, de hei of het arboretum, een wandeling naar het centrum of een keertje naar de kinderboerderij of de dierentuin. Wel houden we natuurlijk altijd rekening met de weersverwachting. Kortom naar buiten gaan staat bij ons hoog in het vaandel en hiervoor worden/zijn ook de nodige materialen aangeschaft zoals vierpersoonsbuggy's, zespersoons bolderkarren, 4 persoons en 8 persoons-bakfietsen en 10 persoons BSO-bussen, waar de kinderen individueel in vastgezet kunnen worden met gordels die aan de eisen voldoen.
- Jong geleerd, oud gedaan! Op een speelse manier proberen wij de peuters ook milieubewust te laten meehelpen en meedenken.

Dagritme kinderdagverblijf

Tijdens Covid is het corona protocol voor ouders en medewerkers leidend. Hierdoor zijn er verruimde breng- en haaltijden.

Het openen

In de ochtend kan het zijn dat er door twee groepen samen op één groep wordt opgestart. Als het drukker wordt (ingeschat door de pedagogisch medewerkers) gaan de kinderen naar hun eigen ruimte.

Bij binnenkomst worden ouders en kinderen altijd begroet door de pedagogisch medewerker. Tijdens dit breng moment wordt er informatie uitgewisseld over het kind. Zo kunnen de ouders vertellen hoe het de vorige dagen of de nacht is gegaan. Heeft het kind iets meegemaakt dan is dit belangrijk om door te geven, gedurende de dag kunnen de pedagogisch medewerkers hierop inspelen. De pedagogisch medewerkers noteren de tijd dat u het pand verlaat bij binnenkomst en bij vertrek, in verband met de 3 uurs-regeling.

Op de dag lijsten wordt de aanwezigheid van de kinderen bijgehouden, in verband met de brandveiligheid. De pedagogisch medewerkers vertellen aan het kind hoe de dag eruit gaat zien en wanneer het kind weer opgehaald wordt. Vooral voor kinderen die moeite hebben met afscheid nemen is dit belangrijk, om zo het dagritme te leren kennen. Op de peutergroepen hangt het dagritme door middel van dagritmekaarten aan het bord. Samen kunnen we dan kijken hoe de dag gaat lopen. In de loop van de dag geeft het houvast voor de kinderen om te kunnen zien wat er nog komen gaat of hoever we in de dag zijn. Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen aan het einde van de dag aan de hand van de dagritme kaarten samen met het kind de dag doorspreken. Tussen de vaste momenten door is er volop gelegenheid om te spelen en te ontdekken.

Baby's

Als zij binnen komen mogen zij bij binnenkomst (indien mogelijk) even op schoot en gaan dan in de box, wipstoel of op de grond op een speelkleed wat spelen. Baby's tot een jaar krijgen de fles en hapjes op de tijd die zoveel mogelijk aansluit op het ritme van thuis. Het slaap-, eet- en waakritme wordt gevolgd.

Dreumesen

Zij zitten bij binnenkomst (indien mogelijk) graag even op schoot en spelen daarna op de grond met de blokken, poppen, auto's, het keukentje en de houten puzzels.

Peuters

Zij komen binnen, vertellen hun verhaal en gaan spelen met de duplo, poppen, auto's, het keukentje of gaan aan tafel puzzelen, tekenen, verven, kralen rijgen of spelletjes doen.

Dagindeling dreumesen en peuters

Om 9.30 uur

De kinderen ruimen op waar zij mee gespeeld hebben. Zij pakken de stoeltjes en gaan aan tafel zitten voor fruit, en (vers fruit) water of thee. Hierbij wordt gezongen, een verhaaltje verteld en/of een (puk) activiteit gedaan.

Om 11.30 uur

Alles wordt opgeruimd voor het brood eten en melk, thee of (vers fruit) water drinken.

Om 12.30 uur

Daarna gaan alle kinderen slapen of rustig spelen. In het begin van de middag wordt bewust 'rust' gecreëerd in het kinderdagverblijf, omdat het belangrijk is voor een kind ook te leren, dat het rust nodig heeft op een dag. Als een kind geen behoefte heeft om te slapen, wordt er met het kind een rustige activiteit gedaan, bijv. een boekje voorlezen of puzzelen.

Tussen 14.00 en 15.00 uur

De slaap-/rustpauze is voorbij en alles komt rustig weer op gang. De kinderen gaan weer verder met hun spel/spelen.

Om 15.30 uur

De kinderen gaan aan tafel zitten voor rauwkost met thee of (vers fruit) water en eventueel een soepstengel of een ander gezond tussendoortje (zie ook het Voedingsbeleid). Hierbij wordt gezongen en een verhaaltje verteld.

Om 17.00 uur

De eerste kinderen gaan naar huis, de pedagogisch medewerkers bespreken de dag met de ouders, vertellen hoe de dag verlopen is. Wanneer er behoefte is aan een gesprek dat meer tijd kost, of dat niet voor kinderen bestemd is, wordt er met de ouder(s) een aparte afspraak gemaakt. De pedagogisch medewerker ruimt het speelgoed op als alle kinderen naar huis gaan. Vanaf 17.30 uur worden soms twee groepen samengevoegd, dan wordt er afgesloten op één groep.

Binnen spelen

Als we binnen spelen doen we dat in de groepsruimte. Hier is altijd een pedagogisch medewerker bij aanwezig. We bieden de kinderen ontwikkelingsspelletjes of gezelschapsspelletjes aan, we knutselen of laten de kinderen vrij in het met elkaar spelen, imiteren en hun fantasie gebruiken. Vaak lezen de pedagogisch medewerkers voor of vertellen zij een verhaal. De kinderen geven aan waar, hoe en met wie ze willen spelen. We luisteren naar wat kinderen aangeven.

Buiten spelen

Met de kinderen proberen we iedere dag tenminste één keer naar buiten te gaan. Buiten is er de ruimte om volop te kunnen bewegen, lawaai te maken en te ontdekken dat de wereld er bijvoorbeeld vanaf een verhoging anders uit ziet, zand in modder verandert als je er water bij doet en dat risico's nemen uitdaagt om op onderzoek uit te gaan, te fantaseren en grenzen te verleggen. Door buiten te zijn kan het kind zelf de ervaringen beleven die zelfstandiger, zekerder en ook sociaal vaardiger maken. Lekker spelen in de tuin of ergens naartoe. Dit laatste doen we alleen als er genoeg volwassenen mee kunnen, samen in de BSO-bus of aan de hand van de pedagogisch medewerkers. Ook de allerkleinsten gaan mee in de wandelwagen. We gaan dan bijvoorbeeld naar de bossen, een speeltuin, een kinderboerderij, een boodschap doen of we gaan ergens op bezoek.

Het buitenspelen in de tuin brengt ook veel ontdekkingsmogelijkheden met zich mee. Zo kunnen kinderen lekker rennen en/of fietsen, klimmen, in de zandbak spelen of gewoon lekker buiten zitten. Aangezien Kinderopvang Prins Vleermuis veel aandacht besteedt aan het buitenspelen en de kinderen ook dan kunnen struikelen vallen en vies worden, vragen we ouders de kinderen niet de mooiste kleding aan te doen en reserve kleding, regenkleding en regenlaarzen mee te geven.

Dagritme combinatiegroepen

3+ en BSO (3, 4 en 5 jaar)

In principe houdt de combinatiegroep 3+ en BSO in de ochtend het dagritme van het kinderdagverblijf. In de ochtend bestaat de combinatie groep dan ook alleen uit peuters. Voor de beschrijving van het dagritme zie pagina 17 en 18.

In de middag houdt de combinatiegroep 3+ en BSO in principe het dagritme van de BSO aan. In de schoolvakanties houdt de combinatiegroep 3+ en BSO in principe het dagritme van de BSO aan. Zie pagina 19, 20 en 21 voor het dagritme van de BSO.

Net zoals voor alle andere groepen geldt dat het dagritme een richtlijn is en wordt er door de pedagogisch medewerkers in het moment gekeken hoe er invulling gegeven aan de dagindeling rekening houdend met de behoeften van de kinderen.

Dagritme BSO

De BSO is anders dan de 0-4 jarigen opvang. Een BSO-medewerker is veel minder een verzorgende medewerker en veel meer een organiserende medewerker. Hij weet wat de kinderen ondernemen, houdt voldoende afstand wanneer kinderen zelf bezig zijn, hij stimuleert initiatieven van kinderen, kan signalen oppikken van kinderen wanneer zij ergens mee zitten of ontevreden zijn, hij is op de hoogte van de sociale kaart in de omgeving, weet de leuke plekjes voor kinderen, weet ook waar de gevaren zijn voor kinderen. Hij is een gezellige pedagogisch medewerker die met elk kind een relatie opbouwt. Kinderen in de BSO hebben behoefte aan gezelligheid, maar ook aan geheimen, eigen plekjes, elkaar en zelfstandigheid. Wanneer een kind bij de BSO verblijft wordt de opvoedingstaak van de ouders tijdelijk overgenomen. Wij vinden het dan ook erg belangrijk dat de pedagogisch medewerkers goed opgeleid zijn en "hart hebben voor de kinderen".

Voor de BSO vindt de opvang plaats in een groep met vaste beroepskrachten, die waar nodig ondersteund worden door invalskrachten.

Voeding

Bij de BSO heeft de maaltijd het karakter van een gezamenlijke activiteit. In de vakanties wordt er bijvoorbeeld altijd samen met de kinderen gegeten.

Bij de voor- en naschoolse opvang kan het voorkomen dat er kinderen gebruik maken van een ontbijt (zelf meenemen). Wanneer dit het geval is gaan de betreffende kinderen, met een pedagogisch medewerker, aan tafel om samen te eten.

Wanneer een kind weigert te eten zal de pedagogisch medewerker te allen tijde voorkomen dat er een conflict ontstaat tussen hem en het kind met betrekking tot wel/niet eten. De maaltijd is immers een positief moment van rust en gezelligheid.

Wanneer een kind een speciaal dieet heeft wordt dit natuurlijk aangehouden. In principe is snoepgoed binnen de BSO niet toegestaan. Bij verjaardagen wordt dan ook de voorkeur gegeven aan een gezonde traktatie.

Zie ook ons Voedingsbeleid.

Dagindeling

Vanaf 7.30

Voorschoolse opvang kinderen worden opgevangen op de eerder genoemde groepen. Binnenkomst is vanaf 7.30 uur tot 8.00, in overleg kan dit vanaf 7.00 uur. Aangezien kinderen op verschillende tijden binnenkomen is er voldoende ruimte om elk kind individueel aandacht te geven. Om uiterlijk 8.15 uur is het tijd om naar school te gaan en de pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de kinderen om 8.15 uur alles opgeruimd hebben en startklaar staan om naar school te gaan. Het vervoer naar school verschilt per kind en staat beschreven in de gegevensmap. Ook hier is de BKR van toepassing zoals eerder beschreven.

BSO op maandag, dinsdag en donderdag

Vanaf 12.45, op maandag, dinsdag en donderdag

Binnenkomst vanaf 12.45 uur (eerste school is dan uit). Het vervoer van school verschilt eveneens per kind en staat beschreven in de gegevensmap. Aangezien de kinderen op verschillende tijden binnenkomen (afhankelijk van de eindtijden van de scholen) is er ruimte om ieder kind individueel tijd en aandacht te geven. Wanneer de kinderen niet binnen een kwartier nadat de school uit is, aanwezig zijn bij de BSO, gaat de pedagogisch medewerker bellen. Wanneer alle kinderen er zijn wordt er eerst fruit/groente gegeven en (vers fruit) water/thee/melk gedronken. Hierna wordt er een activiteit aangeboden. Wanneer het kind daar niet aan mee doet, kan het een andere activiteit kiezen.

Rond 17.00 uur

Er wordt samen met de kinderen opgeruimd. Alle grote activiteiten (met veel materiaal) en knutselactiviteiten worden opgeruimd. Andere activiteiten kunnen gewoon doorgaan. Rond 17.15 uur krijgen de kinderen een cracker of een soepstengel.

Tussen 17.00 uur en 18.30 uur

De kinderen worden opgehaald. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat hij alle ouders gesproken hebben en alle kinderen bij het afscheid gezien hebben. In deze tijd hebben pedagogisch medewerkers tevens aandacht voor het definitieve opruimen van de ruimte.

BSO op woensdag en vrijdagmiddag

Vanaf 11.30

Binnenkomst vanaf 11.30 uur (eerste school is dan uit). Het vervoer van school verschilt eveneens per kind en staat beschreven in de gegevensmap. Wanneer alle kinderen binnen zijn wordt er gegeten. De kinderen dekken samen met de pedagogisch medewerkers een tafel op. In principe wordt er brood gegeten. Soms is er iets extra's in de vorm van een tosti, een broodje worst, een eitje of een pannenkoek.

Na het eten helpen kinderen met afruimen en is er een aanbod van activiteiten. Soms wordt er een extra activiteit gedaan: een uitstapje naar het bos, een speeltuin, de bibliotheek, naar de kinderboerderij of iets bijzonders knutselen, etc.

Rond 15.00 uur

Er wordt thee/water gedronken, fruit/groente gegeten, waarna de kinderen verder gaan met hun activiteit, dan wel een andere activiteit kiezen.

Vanaf 17.00 uur

Het programma is vergelijkbaar met de andere dagen. Op vrijdagmiddag komen er ook nog kinderen op andere tijden uit school aan op de BSO. Voor hen is het hele middagprogramma vergelijkbaar met de andere dagen.

Het hebben van een dagindeling is als richtlijn. Eigen initiatief van de pedagogisch medewerker mag en is belangrijk, om tegemoet te komen aan de behoeften van de kinderen.

Vervoer per (bak) fiets:

Voor routes die we fietsen met de (bak) fiets zie protocol 'routes bakfiets'.

Het aantal kinderen per PM-er op de fiets is afhankelijk van de leeftijd:

Watermuizen 5-8 jaar, 10 kinderen op de fiets per PM-er

Bergmuizen 8-12 jaar, 12 kinderen per PM-er

- De pedagogisch medewerker die kinderen per bakfiets ophaalt, zet elk kind vast in de bakfiets.
- Er mogen maximaal vier kinderen in de baboe big kleine bakfiets en 1 achterop vervoerd worden. In de fietsfabriek bakfiets kunnen 8 kleine 4 jarigen.
- De pedagogisch medewerker neemt alle verkeersregels in acht, ook draagt hij/zij een verkeershesje.
- Grotere kinderen, die op de eigen fiets samen met de pedagogisch medewerker naar school of de BSO fietsen, fietsen te allen tijde rechts of achter 2 aan 2 van de pedagogisch medewerker. Ook hebben deze kinderen verkeershesjes aan.
- Vermijd om de straat over te steken tussen 2 geparkeerde voertuigen. Als kinderen tussen 2 geparkeerde voertuigen staan, hebben ze een slecht zicht op het verkeer en zijn ze door hun geringe lengte moeilijk of niet zichtbaar voor automobilisten.
- Leer kinderen altijd om te stoppen alvorens over te steken. Ze moeten wachten tot het verkeerslicht op groen staat en naar links en rechts kijken. Ook zijn er duidelijke regels gemaakt met de kinderen en weten ze op welke punten te moeten stoppen.
- Houd rekening met naderende voertuigen. Wacht tot de auto's en andere voertuigen tot stilstand zijn gekomen of tot het verkeerslicht op groen springt alvorens over te steken.
- Kijk goed uit voor voertuigen die afslaan aan een kruispunt of die van een parkeerplaats of oprit rijden.
- Probeer de blik van de bestuurder te vangen. Je weet dan wat het verschil is tussen zien en gezien worden. Het feit dat ze een auto zien aankomen, wil niet zeggen dat de bestuurder hen ook heeft gezien.
- Als er een fietspad is, moet hier gebruik van gemaakt worden.
- De pedagogisch medewerker dient altijd een mobiele telefoon mee te nemen, maar neemt niet op tijdens het fietsen.

Overige afspraken omtrent het fietsen:

- Fietsverlichting is verplicht. Ook moeten de kinderen altijd een setje reservelampjes bij zich hebben. Wanneer zij geen werkende fietsverlichting hebben mogen zij niet mee op uitstapjes. Dit wordt vooraf gecontroleerd door de PM-er.

- Wanneer we alleen fietsen als PM-er dan fietsen er vooraan altijd twee van de oudste Bergmuizen die rustig de groep bij elkaar houden. Ook wanneer wij met hesjes, lampjes etc. het verkeer tegen houden voor de hele groep.

- Wanneer een kind voor de eerste keer meefietst in de groep, zal dit kind de eerste drie weken naast de PM-er fietsen. Op deze manier kan er duidelijk uitgelegd worden wat de regels zijn tijdens het fietsen. Daarnaast kan de PM-er controleren hoe het kind fietst.

Stamgroepen en mentorschap

Stamgroepen

Elk kind heeft bij kinderopvang Prins Vleermuis een vaste stamgroep. Dit houdt in dat de kinderen op een vaste groep geplaatst zijn en daar de meeste tijd doorbrengen met de vaste kinderen en pedagogisch medewerkers van deze groep. Kinderen verlaten de stamgroep ruimte wanneer er activiteiten worden gedaan die niet in de stamgroep ruimte kunnen. Dit zijn activiteiten als buiten spelen, wandelen, naar het bos, springkussen, zandtafel, grote verfactiviteit etc. Deze activiteiten worden voornamelijk gedaan met de kinderen van de eigen stamgroep. Tijdens het buitenspelen kan het voorkomen dat de andere groepen ook buiten zijn en lopen de kinderen door elkaar heen. Goede afspraken tussen de pedagogisch medewerkers zorgt ervoor dat dit goed verloopt.

Daarnaast kan het voorkomen dat kinderen in een andere stamgroep en stamgroep ruimte opgevangen worden. Dit kan zijn wanneer kinderen extra komen en er op hun eigen groep geen plek is. Ook kan het zijn dat hun eigen stamgroep niet alle dagen open is. Wanneer een kind ook op de gesloten dagen van deze groep komt, wordt hij of zij opgevangen in de andere groep. Dit gaat in overleg met ouders via een toestemmingsformulier.

Mentor

Aan ieder kind wordt een vaste mentor toegewezen. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Hij volgt de ontwikkeling van het kind met aandacht en is het eerste aanspreekpunt voor ouders en bij de BSO ook voor het kind. Ouders zijn hierover geïnformeerd en nieuwe ouders hebben het eerste contact met de mentor. Hij plant de wenaafspraak met de ouder en doet de intake tijdens de wenochtend. Wij vinden het belangrijk om te weten hoe ouders thuis omgaan met het kind en hoe het kind thuis speelt. Zo kunnen we samen een richtlijn in de opvoeding aanhouden.

Pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig met elkaar hoe het met de kinderen gaat. Tijdens de kind besprekingen worden om de beurt alle kinderen besproken. Dit geldt voor kinderen die wat extra aandacht vragen, maar ook de kinderen waarmee alles goed gaat krijgen tijdens de kind besprekingen aandacht.

Dagelijks wordt de ontwikkeling van het kind met de ouder besproken tijdens de overdracht in de ochtend, en tijdens de overdracht tijdens het ophalen.

Alle kinderen worden jaarlijks geobserveerd door de mentor met een observatielijst. De kinderen van 0-4 jaar worden middels het systeem Doen, Praten en Bewegen extra geobserveerd op het gebied van motoriek, spraak/taal en sociale competentie kunnen volgen en stimuleren. De vragen in de observatielijsten gaan over concreet observeerbaar gedrag.

De uitkomsten van deze observaties wordt door de mentor met de ouders of verzorgers besproken. Wanneer beide partijen, of een partij behoefte heeft aan een 10 minuten gesprek wordt deze ingepland. Alle ouders hebben recht op minimaal een 10 minuten gesprek per jaar.

Veiligheid, gezondheid en hygiëne

Tijdens Covid-19 is het corona protocol voor ouders en medewerkers altijd leidend.

Kinderopvang Prins Vleermuis streeft naar een goede mix tussen het bieden van veiligheid en het bieden van voldoende uitdaging. Niet alle veiligheidsrisico's kunnen en moeten worden afgedekt, wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden beperkt en moet de kans op ernstig letsel voorkomen worden. Er is een apart protocol voor calamiteiten.

Maatregelen

Hieronder ziet u een overzicht van de maatregelen die kinderopvang Prins Vleermuis heeft om de veiligheid, gezondheid en hygiëne te waarborgen. Zie ook het Veiligheids- en gezondheidsbeleid van locatie Kazerne.

- Wanneer een kindje besmettelijk ziek is komt het niet naar het kinderdagverblijf. Er wordt gehandeld overeenkomstig de afspraken met de GGD.
- Ook wanneer een kind koorts heeft (38,5° of hoger) wordt geadviseerd het kind thuis te houden. Wanneer een kind ziek wordt op het moment dat het in het kinderdagverblijf is, wordt eerst even rustig bekeken hoe het gaat. Wordt het kind een belemmering voor zichzelf, bijvoorbeeld doordat het alleen nog maar kan huilen en op schoot wil zitten, dan wordt één van de ouders gebeld om te vragen of zij hun kind komen halen.
- Ook bij ziekte wordt de koorts opgenomen. Bij 38,5° of hoger wordt ouders gevraagd het kind mee naar huis te nemen.
- Bij gebruik van eventuele medicijnen moet dit altijd aan de pedagogisch medewerker worden doorgegeven zowel mondeling als schriftelijk. Indien de pedagogisch medewerker op verzoek van de ouders medicijnen dient te verstrekken moet er een officieel formulier medicijnenverstrekking door één van de ouders ingevuld worden. Dit geldt ook voor bijv. paracetamol zetpil of een zoutoplossing neusspray.
- Ieder jaar wordt een inventarisatie gemaakt van de risico's op het gebied van gezondheid en veiligheid. Dit gebeurt door middel van de risicomonitor. Dit levert actieplannen op: wat wordt op welke manier aangepakt. De oudercommissie wordt hierbij betrokken en het actieplan ligt voor ouders ter inzage op de vestiging.
- De GGD controleert jaarlijks de vestiging.
- Er zijn altijd voldoende pedagogisch medewerkers op de groep die een geldig (kinder-)EHBO diploma hebben.
- Er zijn voldoende mensen in het bezit van het diploma bedrijfshulpverlening (BHV).
- Kinderopvang Prins Vleermuis heeft voor de in haar kinderdagverblijf verblijvende kinderen een ongevallenverzekering afgesloten.
- De voordeur van de vestiging is buiten de breng- en haaltijden altijd op slot (daar waar mogelijk).
- Onze panden beschikken over een gebruiksvergunning waarin de brandveiligheid is vastgelegd.
- We houden 4 keer per jaar houden ontruimingsoefeningen met de kinderen volgens een vastgesteld calamiteitenplan.
- De vestigingen worden volgens vastgestelde afspraken schoongemaakt.
- Alle pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de werkinstructies t.a.v. veiligheid en gezondheid. Deze werkinstructies worden geactualiseerd en ge-audit volgens het kwaliteitssysteem.
- We dragen zorg voor een gezond binnenmilieu. Voldoende ventilatie is hiervoor een voorwaarde.

Hygiëne

Het kinderdagverblijf wordt via een schoonmaakschema dagelijks schoongemaakt door de pedagogisch medewerkers. Zie ook protocol schoonmaak en hygiëne.

De gezichten en handen worden regelmatig schoongemaakt, bijvoorbeeld voor en na het eten, of na het buiten spelen en knutselactiviteiten. Vanzelfsprekend worden kinderen regelmatig verschoond, variërend van de tijd dat het kind aanwezig is tussen de vier en zes keer. Is het kind toe aan zindelijk worden dan gaan de kinderen op het potje of naar de wc. We maken gebruik van de Puk stickerkaarten, wat de kinderen motiveert en op spelenderwijze betreft bij het proces van zindelijk worden. Ook hierin wordt regelmaat aangebracht, zoals voor het eten en na het fruit en drinken. Kinderen nemen geen speelgoed mee naar het toilet en wassen altijd hun handen na toilet gebruik.

Veilig slapen op het kinderdagverblijf

Bij kinderen tot 2 jaar kan wiegendoed optreden. Kinderopvang Prins Vleermuis heeft preventieve maatregelen genomen om de kans op wiegendoed te verkleinen.

De belangrijkste maatregelen zijn:

- Niet roken in het kindercentrum.
- Kinderen tot 2 jaar worden op hun rug te slapen gelegd (indien ouders hiervan willen afwijken dan dienen ze een verklaring te ondertekenen).
- Kinderen worden niet te warm te slapen gelegd en Kinderopvang Prins Vleermuis maakt geen gebruik van dekbedden.
- Kinderen worden niet gefixeerd in bed en in bed ligt geen los bed materiaal. Kinderopvang Prins Vleermuis hanteert de adviezen van Stichting Wiegendoed ten aanzien van bed materiaal.
- Kinderen worden niet ingebakerd, tenzij ouders een advies van een arts kunnen overleggen en ouders een verklaring ondertekenen.
- Zie verder protocol Veilig slapen.

Pedagogische kwaliteit

Werken met de Gordon methode

Wij werken volgens de Thomas Gordon methode. Thomas Gordon is een psycholoog die gespecialiseerd is in effectieve communicatie tussen ouders/pedagogisch medewerkers en kinderen. Gordon stelt het luisteren naar elkaar centraal. Wij werken aan de hand van de basistechnieken van Thomas Gordon:

- ✓ De pedagogisch medewerkers kijken aandachtig en luisteren goed naar het kind;
- ✓ Zij laten het kind weten dat zij het horen en zien;
- ✓ Zij moedigen het kind aan om met zijn verhaal te komen;
- ✓ Zij herhalen het kind om te kijken of zij het kind begrijpen;
- ✓ Zij reageren, zonder te oordelen, op wat het kind zegt;
- ✓ Zij benaderen elk kind als een individu;
- ✓ Zij gaan op een respectvolle manier met het kind om;
- ✓ Zij spreken het kind aan op zijn gedrag en niet op zijn persoon;
- ✓ Zij geven zoveel mogelijk ik-boodschappen aan het kind. Dat wil zeggen dat we in deze boodschap het gevoel, het gedrag en het gevolg benoemen;
- ✓ Zij vermijden in de ontkennende vorm te praten tegen het kind;
- ✓ Zij prijzen het kind zoveel mogelijk in plaats van het kind te bekritisieren. We begeleiden interacties, waarbij spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, zodat kinderen steeds zelfstandiger relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden.

De uitgangspunten zijn:

- Respect voor kinderen
- Kinderen serieus nemen
- Verbeteren van de communicatie
- Kinderen lossen zelf hun conflicten op
- Opvoeder is scheidsrechter

Kenmerken:

- Actief luisteren
- Ik – boodschappen geven
- Cursussen blijven volgen

We begeleiden interacties, waarbij spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, zodat kinderen steeds zelfstandiger relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden.

Signaleren

Bij Prins Vleermuis wordt aandacht besteed aan het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind. Vanuit dat oogpunt is de zorgstructuur voor Prins Vleermuis ontstaan, een proces dat bestaat uit:

- signaleren
- observeren;
- registreren;
- handelen;
- bijstellen.

Hiervoor hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Op alle groepen zijn de pedagogisch medewerkers deskundig in het observeren en registreren van kind gegevens, het voeren van oudergesprekken en het overdragen van gegevens naar de basisschool.
- Ouders zijn altijd de eerst verantwoordelijke in de zorg rondom het kind. Pedagogisch medewerkers delen die verantwoordelijkheid door ondersteuning en begeleiding te bieden aan het kind en de ouders.
- Begeleiding door de pedagogische coach.
- Samenwerking met ketenpartners en basisscholen zodat de doorgaande lijn gewaarborgd wordt.

Bij signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling zal de pedagogisch medewerker, nadat dit binnen de groep is besproken, dit bespreken met de leidinggevende. Zij zal contact met de ouders opnemen en de ouders eventueel verwijzen naar andere instanties zoals bijvoorbeeld een fysiotherapeut, logopedist, opvoed adviespunt, consultatiebureau etc. Het management en de beleidsmedewerker zijn op de hoogte van de sociale kaart van Ede. Ook kan Kinderopvang Prins Vleermuis advies inwinnen bij het Zorg Advies Team (ZAT), het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) of het consultatiebureau. Zij kunnen ons tips en adviezen geven bij opvoedproblemen of bijzonderheden in de ontwikkeling.

Video interactie begeleiding

Kinderopvang Prins Vleermuis begeleidt pedagogisch medewerkers met Video Interactie Begeleiding (VIB). VIB is een methode om communicatie tussen kinderen en pedagogisch medewerkers inzichtelijk te maken en te verbeteren. De positieve en blijvende effecten van VIB op pedagogische kernwaarden zijn wetenschappelijk aangetoond door het Kohnstamm Instituut te Amsterdam. VIB is een effectieve methodiek die pedagogisch handelen blijvend verbetert en tevens bijdraagt aan meer arbeidsvreugde bij de pedagogisch medewerkers. Minimaal eens per jaar is er per pedagogisch medewerker een VIB moment.

Cursus en bijscholing

Tijdens het dienstverband wordt het functioneren van medewerkers getoetst. Daarnaast wordt ons personeel op diverse vlakken getraind en bijgeschoold; niet alleen op gebied van EHBO en veiligheid, maar ook pedagogische trainingen en verdiepingen zoals omgaan met ontwikkelingsproblematiek, preventie kindermishandeling, omgaan met pesten, activiteiten, inrichting en speelgoed.

De trainingen die Kinderopvang Prins Vleermuis aanbied zijn de volgende:

- VVE opleiding: Uk & Puk
- Babytraining: Ruimte voor baby's
- Gordon training
- Gezonde kinderopvang training

Kwalificaties en functioneren van medewerkers

In de kinderopvang werken is een vak. De medewerkers van Kinderopvang Prins Vleermuis zijn gekwalificeerd om in de kinderopvang te werken. Naast de vastgestelde minimale opleidingseisen die omschreven staan in de CAO (voor de kinderopvang en buitenschoolse opvang is dat een pedagogische opleiding op minimaal MBO niveau), stellen we per functie een profiel vast. Een praktijkselectie maakt onderdeel uit van de sollicitatieprocedure. Medewerkers van Kinderopvang Prins Vleermuis volgen constante herscholing en bijscholing, zoals VVE, Gordon methode, enzovoorts. Verder hebben alle werknemers een verklaring omtrent gedrag (VOG) overlegd en deze gekoppeld aan de locatie via het personenregister. Indien de bezetting niet rond te krijgen is door het vaste team wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van een vaste invalkracht of een pedagogisch medewerker van een andere locatie.

Stagiaires

Bij Prins Vleermuis wordt regelmatig stage gelopen. De stagiaires volgen diverse opleidingen, bijvoorbeeld:

Sociaal Pedagogisch Werk, HBO Pedagogiek, Pedagogisch Manager Kinderopvang of diverse MBO-opleidingen. Tijdens deze stage worden ze begeleid bij het dagelijks werk binnen de kinderopvang. Ze draaien mee op één of meerdere groepen van het kinderdagverblijf of op kantoor. Afhankelijk van de opleiding doen de stagiaires activiteiten met de kinderen. Hierbij wordt rekening gehouden met wat er van de opleiding uit verwacht wordt. Stagiaires stellen zichzelf voor aan ouders d.m.v. een persoonlijk praatje en via een voorstel brief op de deur. Stagiaires worden begeleid door geschoolde medewerkers en BOL stagiaires staan altijd als extra persoon op de groep. BBL stagiaires staan in het begin van de stageperiode als extra persoon op de groep, maar gaan geleidelijk aan intallig meewerken. Medewerkers worden naast stagiaires niet ondersteund door andere volwassenen. Zie ook het stage beleid voor meer informatie.

Coaching

Vanaf 01-01- 2019 is Prins Vleermuis gestart met de inzet van een Pedagogisch Beleidsmedewerker en een Pedagogisch Coach.

De Pedagogisch Beleidsmedewerker werkt organisatie breed, zodat elke locatie werkt vanuit dezelfde visie en hetzelfde beleid. De taken van de Pedagogisch Beleidsmedewerker zijn als volgt:

- Ontwikkelen pedagogisch beleid
- Evalueren pedagogisch beleid
- Bewaken en invoeren beleidsvoornemens

De Pedagogisch Coach heeft de volgende taken:

- Vertalen Pedagogisch Beleid naar de werkvloer
- Verbeteren pedagogische kwaliteit
- Professionele en persoonlijke ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers

Bij de verdeling van de coachingsuren per pedagogisch medewerker zorgen we ervoor dat elke pedagogisch medewerker jaarlijks een vorm van coaching ontvangt. Dit geldt zowel voor vaste medewerkers als voor invalkrachten. De pedagogisch medewerkers in opleiding worden door hun persoonlijk begeleider gecoacht. In overleg met de pedagogisch medewerker en de locatiemanagers van de diverse locaties wordt er besloten op welke pedagogische vaardigheden gecoacht wordt en in welke vorm deze coaching wordt aangeboden.

Afhankelijk van de behoeftes van locatie managers, teams en/of pedagogisch medewerkers worden er diverse vormen van coaching aangeboden:

- Individuele coachingsgesprekken
- Coaching on the job
- Teamcoaching en/of intervisie
- Video Interactie Begeleiding
- VVE coaching
- Diverse trainingen, waaronder Gordon, Baby's in zicht en Uk & Puk, Gezonde kinderopvang

Zie ook ons beleid 'inzet pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach'.

Voor- en vroegschoolse educatie

Bij Prins Vleermuis is de voertaal Nederlands. Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. De pedagogisch medewerker speelt hierin een actieve rol door veel tegen het kind te praten. Ook bij baby's wordt zoveel mogelijk op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die de baby maakt tot de vragen van de peuter. Er wordt door de pedagogisch medewerker geen brabbeltaal gesproken of nagepraat. Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseert de pedagogisch medewerker verschillende activiteiten, zoals zingen, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden. Hierbij wordt het programma van Uk en Puk gebruikt. Dit programma biedt naast de stimulering van taal ook de ontwikkelingsgebieden zoals de motoriek en sociaal emotionele ontwikkeling.

Uk en Puk bestaat uit activiteiten met verschillende thema's. De thema's zijn zo gekozen dat ze dicht bij de belevingswereld van het kind staan. Uk en Puk wordt ondersteund door de pop Puk. Dit is het speelkameraadje van de kinderen en hij hoort bij het activiteitenprogramma van Uk en Puk. Puk speelt een belangrijke rol in de activiteiten. Hij maakt iets mee dat de kinderen herkennen. Hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of is verkouden. Via Puk worden kinderen betrokken bij een activiteit en uitgedaagd om mee te doen. Naast Puk staat uw 'uk' centraal in elke activiteit.

In samenwerking met het consultatiebureau kunnen peuters in aanmerking komen voor een VVE verwijzing. Een VVE verwijzing houdt in dat er meer ruimte en aandacht voor uw kind komt, zodat het kind zich bijvoorbeeld op een bepaald vlak weer volledig ontwikkelt. Bij een VVE verwijzing ontvangt u vergoeding hiervoor vanuit de gemeente.

Doelstellingen VVE

1. Deelname aan voorschoolse voorzieningen
2. Verbeteren van ontwikkelingskansen doelgroep jonge kinderen
3. Versterken van de voor- en vroegschoolse educatie
4. Spelenderwijs uitdagen van ontwikkeling van motorische, cognitieve, taal- en creatieve vaardigheden, zodat kinderen steeds zelfstandiger kunnen functioneren.

Met deze doelstellingen zijn wij in onze organisatie aan het werk gegaan.

- Medewerkers zijn/worden opgeleid zodat zij extra zorg en aandacht kunnen geven aan doelgroepkinderen.

Onder doelgroep peuters wordt verstaan:

- Kinderen van wie de ontwikkeling dreigt te stagneren door sociaalemotionele problemen van psychosociale aard.
- Kinderen die een achterstand hebben in de taalontwikkeling
- Kinderen van wie een evenwichtige ontwikkeling in algemene zin gevaar loopt, door het ontbreken van effectieve ontwikkelingsstimulansen.

1. Om te zorgen dat de doelgroepkinderen goed voorbereid naar het basisonderwijs gaan, wordt de extra zorg in de voorschoolse periode via extra programma's voortgezet. Kinderopvang Prins Vleermuis werkt met de methode van Uk en Puk, basisscholen kunnen hier een vervolg aangeven door het gebruik van de methode Puk en Ko. Om te voldoen aan de vraag naar voldoende kennis zijn

onze pedagogisch medewerkers in opleiding gegaan. Zij hebben een training voor “Uk en Puk” gevolgd en zij zijn/worden gecertificeerd.

2. Voor het versterken van voor- en vroegschoolse educatie is er een goed signaleringsmodel nodig voor goede observatie. Zoals al eerder vernoemt gebruiken we daar de observatie methode ‘Doen, praten, bewegen en rekenen’ voor. Dit is volledig geïntegreerd in onze kinderopvang en niet alleen de doelgroepkinderen, maar alle kinderen worden hiermee gevolgd. Rekenen wordt alleen gebruikt voor onze (VVE) peuters. De VVE groep en de peutergroep zullen samen activiteiten uitvoeren.
3. Daarnaast wordt er door Kinderopvang Prins Vleermuis met de basisscholen een warme overdracht gedaan met alle kinderen die een VVE verwijzing hebben die ons dagverblijf verlaten en naar de basisschool doorstromen.

Een warme overdracht betekent toch dat we samen met pedagogisch medewerker, ouder/verzorger en/of leerkracht om de tafel gaan zitten. Voor alle peuters gebruiken we een overdrachtsformulier. Voor kinderen met een VVE verwijzing sturen wij het overdrachtsformulier op naar school. Voor kinderen zonder VVE verwijzing geven we het overdrachtsformulier mee aan ouders en zijn zij vrij om dit formulier op school af te geven.

Ouders/verzorgers hebben vooraf toestemming gegeven voor een warme overdracht naar school.

Werkwijze in het kader van de VVE

De begeleiding van de doelgroepkinderen wordt geïntegreerd in de dagelijkse omgang met onze kinderen. Daar wij in de dagelijkse omgang met de kinderen alle facetten van het VVE-beleid uitvoeren in onze werkwijze, zijn VVE kinderen gelijk aan de kinderen die geen VVE krijgen. Er worden aparte activiteiten gedaan in kleine groepjes. Wanneer een VVE kind extra begeleiding nodig heeft, dan krijgt deze die. Wanneer een kind zonder VVE echter extra begeleiding nodig heeft, dan krijgt dit kind die begeleiding uiteraard ook. Er is geen verschil. De inrichting van de groep is, voor zover het haalbaar is, gebaseerd op de visie van Uk en Puk.

De omvang voor de voorschoolse educatie omvat per week minimaal 16 uur aan activiteiten in Ede en Wageningen. Deze activiteiten zijn gericht op ontwikkeling van de taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het aantal beroepskrachten en de groepsgrootte staat vastgesteld in de Wet kinderopvang. De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het feitelijk aantal aanwezige kinderen in de peutergroep bedraagt ten minste één beroepskracht per acht kinderen. De groep mag niet groter zijn dan 16 feitelijk aanwezige kinderen. Onze VVE groep heeft niet meer dan 4 kinderen met een Vve indicatie op de groep. De kwaliteit van de beroepskrachten is gegarandeerd door de opleiding die zij volgen of gevolgd hebben of gaan volgen, mochten zij dat nog niet gedaan hebben. Daarnaast wordt er jaarlijks een bijscholing gegeven met speciale onderdelen uit het gehele “Uk en Puk traject”.

VE coaching

Vanaf 2022 wordt het voor alle Nederlandse gemeenten verplicht om hbo’ers in te zetten in de voorschoolse educatie (ve) om de kwaliteit van de voorschoolse educatie omhoog te brengen. Hoe dat bij Prins Vleermuis wordt vormgegeven kunt u lezen in ons beleid ‘Inzet pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach’.

Drie-uursregeling

De wijzigingen in de kwaliteitseisen per 1 juli 2023 zorgen voor een andere toepassing van de drie-uursregeling.

Er zijn geen tijdsvakken meer waarbinnen afwijken van de beroepskracht-kind ratio (BKR) wel of niet is toegestaan. De houder van de kinderopvangorganisatie bepaalt deze tijdsvakken voortaan zelf. De ondernemer kan zelf bepalen op welke tijdstippen verantwoord kan worden afgeweken van de beroepskracht-kind ratio op basis van het dagritme op het kindercentrum of in de afzonderlijke groepen. Dit wordt in het pedagogisch beleidsplan opgenomen. De aanpassingen bieden de houder meer ruimte om mee te bewegen met de dagelijkse praktijk in de kinderopvang.

De afwijkende tijden bij het kinderdagverblijf zijn; tussen 7.30 uur en 8.30 uur, tussen 13.00 uur en 14.00 uur en tussen 17.30 uur en 18.30 uur. Tussen 8.30 en 13.00 uur en tussen 14.00 en 17.30 uur wordt er nooit afgeweken van de beroepskracht-kind ratio op het kinderdagverblijf. Daarnaast kijken wij per dag ook naar de verschillende slaaptijden van de kinderen. Deze heeft ook invloed op de tijden waarin er afgeweken wordt van de BKR. Wanneer er bijvoorbeeld veel kinderen slapen tussen 12.00 en 13.00, wordt de tijd waarin er wordt afgeweken van de BKR vervroegd. In KidsKonnnect worden de breng- en haaltijden gemonitord en kunnen we zien dat er tussen 8.00 en 8.30 uur en tussen 17.30 en 18.00 uur in de praktijk niet van de BKR wordt afgeweken. Dit betekent dat je op die manier voldoet aan de 3 uren regeling (2 uur tijdens de lunch + 2x een half uur tijdens het brengen en halen).

Afwijken van de BKR

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kind ratio gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kind ratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet.

Drie-uursregeling in het beleidsplan

De afwijkende uren moeten vastgelegd worden in het pedagogisch beleidsplan. De ondernemer communiceert ook actief naar ouders wanneer afgeweken wordt van de beroepskracht-kind ratio. Als de tijden niet zijn vastgelegd in het pedagogisch beleidsplan, dan mag er niet afgeweken worden van de beroepskracht-kind ratio. Deze uren voor de afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

Buitenschoolse opvang

Op de buitenschoolse opvang mogen voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Ook de buitenschoolse opvang moet dit vastleggen in het pedagogische beleidsplan.

Tevens geldt inzet van minimaal de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers. Naast dit half uur per dag is op vrije dagen en in de vakantie dezelfde drie-uursregeling van toepassing als in de dagopvang. Op

voorwaarde dat minimaal 10 uur aaneengesloten opvang geboden wordt. De afwijkende tijden bij de BSO zijn; tussen 18.00 uur en 18.30 uur en bij een vakantiedag tussen 7.30 uur en 8.30 uur en tussen 17.30 en 18.30 uur. Tussen 7.30 en 18.00 uur wordt er nooit afgeweken van de beroepskracht-kind ratio bij de reguliere buitenschoolse opvang. Bij een vakantiedag wordt tussen 8.30 en 17.30 uur nooit afgeweken van de beroepskracht-kind ratio bij de buitenschoolse opvang.

Welke pedagogische afwegingen maken wij hierbij?

We handelen altijd in het belang van het kind. Wanneer op een dag blijkt dat de kinderen bijvoorbeeld eerder toe zijn aan hun middagdutje en de meerderheid om 12.00 uur al slaapt in plaats van 13.00 uur, dan gaan de pedagogisch medewerkers eerder met pauze. Op die manier zijn de pedagogisch medewerkers ook weer eerder terug wanneer alle kinderen weer wakker worden. Een ander voorbeeld: wanneer blijkt dat een groep met openen structureel weinig kinderen opvangt tussen 7.30 en 8.30 uur maar deze wel tot laat blijven kan er-voor gekozen worden om één pedagogisch medewerker te laten openen en twee te laten sluiten. De tussendienst vervalt dan. Dit wordt via KidsKonnnect gemonitord. Elke dag zijn er op kantoor één of twee medewerkers aanwezig (assistent locatiemanager, locatiemanager of pedagogisch coach) die ook pedagogisch medewerker zijn. In geval van ziekte van personeel of in geval van nood staan zij altijd paraat om bij te springen op de groep. De kinderen zijn ook bekend met hen.

Hoe wordt er aandacht besteed aan de behoeften van het kind als er minder beroepskrachten worden ingezet?

Wanneer er minder beroepskrachten worden ingezet bij het afwijken van de BKR werken we zoveel mogelijk met stagiaires. Deze stagiaires plannen we bewust in op de tijden dat er minder beroepskrachten worden ingezet zodat de vaste pedagogisch medewerkers toch extra hulp hebben. Stagiaires gaan altijd buiten de reguliere pauzetijden om met pauze zodat zij tijdens de pauzes er zijn.- Ook openen of sluiten de stagiaires.

Convenant kwaliteit kinderopvang

En kwalitatief goede kinderopvang is belangrijk. De Branchevereniging kinderopvang en de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang (BOinK) hebben daarom basisregels vastgelegd in een Convenant kwaliteit kinderopvang. Kinderopvang Prins Vleermuis houdt zich aan de regels die in het convenant beschreven zijn. In het convenant staat bijvoorbeeld het beroepskracht-kind ratio beschreven, dit dient als uitgangspunt voor het inroosteren van pedagogische medewerkers.

De kwaliteitsafspraken in het convenant hebben betrekking op:

- Het pedagogisch beleidsplan
- Het aantal kinderen per pedagogisch medewerker en de omvang per stamgroep
- De huisvesting
- De medezeggenschap van ouders
- De veiligheid en gezondheid
- De kwaliteit van het personeel

Inspectierapporten GGD

Kinderopvang Prins Vleermuis wordt geïnspecteerd door de plaatselijke GGD. Deze controles hebben plaats gevonden voorafgaand aan de opening en daarna elk jaar. Alle punten die beschreven zijn in de wet Kinderopvang, onderdeel kwaliteit, worden door de GGD beoordeeld. De resultaten van de inspecties worden met de oudercommissie besproken en voor u als ouder, zijn de inspectierapporten inzichtelijk op de locaties en op www.kinderopvangprinsvleermuis.nl.

Directie en leiding

De uitvoering van het pedagogisch beleid is vanzelfsprekend in handen van de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers beschikken over de opleiding die gevraagd wordt voor kinderopvang, ook hebben zij een bewijs van goed gedrag ingeleverd en gekoppeld aan de locatie alvorens zij bij Kinderopvang Prins Vleermuis gaan werken. De directie werkt zelf mee en is ook in bezit van een geldig diploma en heeft ook een bewijs van goed gedrag bij de administratie aangeleverd en gekoppeld aan de locaties. Van de pedagogisch medewerkers wordt verwacht dat zij liefde en geborgenheid uitstralen naar de kinderen en dat zij plezier hebben in hun gedrag en spel. Vooral tijdens de rustperiode maar ook verdeeld over de dag worden ervaringen uitgewisseld en bijzonderheden gemeld. Juist omdat het een kleinschalig kinderdagverblijf is verloopt de communicatie tussen de leiding soepel, dit vereenvoudigt ook de communicatie met en naar de ouders/verzorgers. Er is minimaal vier keer per jaar een teamvergadering buiten de reguliere werktijden en alle pedagogisch medewerkers zijn verplicht hierbij aanwezig te zijn, evenals de studiedag.

Contact met de ouders en verzorgers

Een goed contact met de ouders/verzorgers is een eerste vereiste voor een kinderdagverblijf en BSO. De ouders/verzorgers moeten hun kinderen met een gerust gevoel achterlaten en over kunnen dragen aan de zorgen van de leiding. Om die reden is er dagelijks contact met de ouders/verzorgers over hun kind. Tot de eerste verjaardag van het kind wordt er ook een schriftje bijgehouden door ouders/verzorgers en door pedagogisch medewerkers. Vooral tijdens het brengen en halen van het kind worden wensen uitgesproken en ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers wisselen het wel en wee uit over het kind en de gang van zaken. De communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders/verzorgers verloopt vooral mondeling. Daarnaast worden ouders vier maal uitgenodigd voor een tussentijds ontwikkelingsgesprek (bij iedere verjaardag). Wanneer een kind van de baby's naar de peuters over gaat en wanneer het kind naar de basisschool gaat vindt er ook een gesprek plaats tussen de pedagogisch medewerkers en de ouders. Zelden wordt apart een afspraak met ouders/verzorgers gemaakt, dit is wel mogelijk als dat voor beide partijen beter is. Ouders kunnen altijd naar het kinderdagverblijf bellen om te informeren hoe het met hun kind gaat. Zoals al eerder genoemd worden tijdens elke verjaardag van het kind de ouders uitgenodigd voor het delen van de observatiegegevens.

Inspraak van ouders

De ouderraad (OR) is formeel geregeld. Mocht u zich hier ook voor willen inzetten, dan kunt u zich hiervoor aanmelden bij de directie. Tijdens ouderraadvergaderingen (maximaal 4 per jaar) bekleedt u een advies gevende functie over zaken zoals bijv. prijsverhogingen, beleid enzovoorts. Jaarlijks wordt met de oudercommissie de pedagogische kwaliteit besproken middels het doornemen van het pedagogisch beleid en wordt het definitieve inspectierapport van de GGD besproken.

Klachten

Kinderopvang is mensenwerk. En waar mensen werken, kan iets mis gaan. Dit kan leiden tot ontevredenheid en uiteindelijk soms tot klachten. Iedere ouder of gebruiker van een kinderopvangorganisatie heeft het recht een klacht in te dienen als de dienstverlening niet in orde is. Deze klacht kunt u in eerste instantie bij de pedagogisch medewerker indienen. Als u er samen niet uitkomt dan kunt u de klacht neerleggen bij de locatiemanager van de locatie waar uw kind wordt opgevangen. Indien het geen optie is de klacht bij de locatiemanager in te dienen, dan kunt u deze indienen bij de directie.

Kinderopvang Prins Vleermuis is aangesloten bij de geschillencommissie. Voordat u een klacht indient bij de Geschillencommissie, doet u er verstandig aan het Klachtenloket Kinderopvang in te schakelen. Daar probeert men een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden. Lukt dit niet of wenst u geen gebruik te maken van het Klachtenloket Kinderopvang dan kunt u ervoor kiezen om uw klacht of geschil voor te leggen aan de Geschillencommissie.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze klachtenregeling. Deze ontvangt u bij aanvang van de opvang.

Traktatiebeleid

Kinderen mogen bij een feestelijke gelegenheid trakteren. Met de ouders/ verzorgers is de afspraak gemaakt dat er een gezonde traktatie wordt getrakteerd. Zie hiervoor ook het voedingsbeleid.

Afscheid nemen van kinderopvang Prins Vleermuis

Als er geen opvang meer nodig is voor een kind neemt het afscheid van het kinderdagverblijf of BSO. Aan het afscheid wordt ruim aandacht besteedt, het kinderdagverblijf en/of BSO is immers belangrijk geweest voor het kind. Ook is het voor de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers belangrijk dit bewust te laten gebeuren. De kinderen mogen dan eventueel trakteren en de kinderen krijgen als afscheidscadeautje bijvoorbeeld een groepsfoto of groeps-knutsel.

Privacy

Ouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle, in vertrouwen gegeven informatie. Er wordt altijd toestemming gevraagd aan ouders indien over hun kind contact en/of overleg wenselijk is met derden (school, hulpverlenende instanties etc.). Met ouders van VVE kinderen wordt vooraf afgesproken dat Kinderopvang Prins Vleermuis contact heeft met school en met de gemeente.

Er wordt door de pedagogisch medewerker geen vertrouwelijke informatie gegeven over kinderen en/of ouders aan andere kinderen en ouders.

Wanneer u niet wil dat uw kinderen met een foto op Facebook gezet kunt u dit doorgeven doormiddel van ons foto toestemmingsformulier wat u zult vinden bij uw contract. Op Facebook worden kinderen alleen onherkenbaar in beeld geplaatst. Voor de homepage hebben wij uw toestemming nodig. Ook voor reclamedrukwerk vragen wij uw toestemming.